

NACRT

P.Z.E.: _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA, S KONACNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG
ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o državnim potporama sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001 – pročišćeni tekst i broj 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE PROISTECI DONOŠENJEM ZAKONA

Važeci Zakon o državnim potporama donesen je 2003. (Narodne novine, broj 47/2003). Izmjenama i dopunama 2004. (Narodne novine, broj 60/2004) Zakon o državnim potporama (nadalje ZDP) usklađen je s novim ustrojem Agencije za zaštitu tržišnoga natjecanja (nadalje AZTN) sukladno Zakonu o zaštiti tržišnoga natjecanja (Narodne novine, broj 122/2003), ispravljene su nomotehnicke pogreške u tekstu, usklađen je izricaj članka 5. ZDP s nadležnostima AZTN-a temeljem članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (Narodne novine - Medunarodni ugovori broj 14/2001, 14/2002 i 1/2005, nadalje SSP) te je uređeno pitanje službene tajne u članku 18. ZDP.

Provedba sustava državnih potpora, uvedenog u hrvatski pravni sustav donošenjem ZDP-a i Uredbe o državnim potporama (Narodne novine, broj 121/2003), u praksi pokazala je nedostatke vezane prvenstveno uz postupak podnošenja prijedloga državnih potpora, ali i nedostatke u pogledu znanja i iskustva vezanih uz ovaj iznimno složen pravni i ekonomski sustav.

Nadalje, u cilju ostvarenja strateškoga cilja pripreme za punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, potrebno je daljnje usklađivanje i priprema, prvenstveno u provedbenome smislu, sustava državnih potpora Republike Hrvatske sa sustavom državnih potpora Europske unije. Dakako, daljnje usklađivanje ne smije prejudicirati buduće pregovore o pristupanju Europskoj uniji u ovome području, posebno imajući u vidu da se stupanjem u punopravno članstvo ZDP i svi domaći propisi doneseni temeljem ZDP-a stavljaju izvan snage, te se počinje izravno primjenjivati pravna stecevina Europske unije kojoj su države članice prenijele nadležnost u području državnih potpora.

Dakle, svrha i cilj ovoga propisa jest priprema za primjenu sustava državnih potpora Europske unije nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo sukladno rezultatima pregovora.

Buduci je opseg potrebnih izmjena i dopuna u svrhu daljnjeg usklađivanja s pravnom stecevinom Europske zajednice znatan, predlaže se donošenje novog Zakona o državnim potporama kojim se provodi sljedeće:

- izravno povezivanje sustava državnih potpora uređenog ovim Zakonom s obvezama Republike Hrvatske iz članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002 i 1/2005),
- nomotehnička izmjena pojma «povlastica» u «prednost» iz razloga pojmovne prilagodbe pravnoj stecevini Europske zajednice te usklađivanje definicije programa, odnosno shema državnih potpora (prema nomenklaturi pravne stecevine Europske zajednice) i pojedinačnih potpora s definicijama iz pravne stecevine Europske zajednice (Uredba 659/99),
- daljnje usklađivanje definicije opće zabrane i izuzeka od opće zabrane s pravnom stecevinom Europske zajednice prema prijedlozima Europske komisije,
- niz nomotehničkih usklađivanja pojmova, nadležnosti, uvođenje odredaba o mogućnosti osnivanja stručnih i savjetodavnih tijela, te primjene pravila temeljem članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002 i 1/2005), prema prijedlozima Europske komisije,
- izmjena odredaba starih članaka 8. i 9. u svrhu učinkovitog postupanja AZTN-a sukladno Zakonu o općem upravnom postupku i Zakonu o proračunu, uz izuzimanje članka 266. Zakona o općem upravnom postupku na prijedlog Europske komisije,
- uvođenje fleksibilnijega određivanja rokova dostave i uređenje pitanja ponavljanja zahtjeva iz razloga učinkovitijeg postupka pred AZTN-om,
- uvođenje učinkovitijeg postupka dostave, odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora pred AZTN-om. Dosadašnji postupak koji se temeljio na razlikovanju općih i pojedinačnih državnih potpora pokazao se neúčinkovit. U ovome prijedlogu razlikujemo dvije mogućnosti. U prvom slučaju, ako je prijedlog državne

potpore sadržan u zakonskome prijedlogu AZTN na taj zakonski prijedlog izdaje obvezno prethodno mišljenje te se ono dostavlja Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskome saboru. U drugom slučaju, ako je prijedlog državne potpore u postupku pred Vladom Republike Hrvatske ili je prijedlog državne potpore u postupku pred drugim državnim i ostalim tijelima, tada AZTN sudjeluje u postupku davanjem obveznog prethodnog odobrenja. Izmjene ostalih odredaba predstavljaju usklađivanje s navedenim ciljem. Nepodnošenje prijedloga akta koji sadrži odredbe o dodjeli državne potpore na odobrenje, odnosno donošenje akta koji sadrži odredbe o državnim potporama bez odobrenja AZTN-a dovodi do nezakonitosti. Predlaže se da AZTN u tom slučaju naređuje povrat sredstava ako su iskorištena temeljem takvih nepostojecih odredaba. Dakako, ostavlja se mogućnost konvalidacije predmetnih odredaba naknadnim odobrenjem AZTN-a,

- usklađivanje s odredbama o tzv. primjerenim mjerama iz pravne stecevine Europske zajednice (Uredba 659/99),
- objavljivanje u «Narodnim novinama» svih akata kojima AZTN odobrava i nadzire provedbu državnih potpora, te nalaže povrat nezakonito dodijeljenih državnih potpora kao i presuda nadležnog suda o istima, sve u svrhu transparentnosti sustava državnih potpora,
- nomotehničko usklađivanje odredbi o službenoj tajni sukladno prijedlozima Europske komisije,
- novi rok za podnošenje godišnjeg izvješća prema prijedlogu Europske komisije u svrhu usklađivanja s rokovima Europske komisije,
- određivanje roka za usklađivanje Uredbe o državnim potporama s odredbama ovoga Prijedloga,
- uređenje prema kojem se na upravne postupke vezane uz državne potpore pokrenute u AZTN-u do stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju odredbe koje su do tada bile na snazi.

III. RAZLOZI HITNOSTI POSTUPKA

Temeljem članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora po hitnome postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se hitni postupak budući se ovim Zakonom nastavlja daljnje usklađivanje hrvatskog sustava državnih potpora sa sustavom državnih potpora Europske unije, te je temeljem ovoga Zakona potrebno donijeti i podzakonske akte koji detaljno uređuju cijeli sustav. Posebno valja istaknuti i činjenicu skorašnjega početka pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, u sklopu kojega će se pregovarati i o pitanjima državnih potpora.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

V. TEKST KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Temeljem članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske, a vezano uz članak 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o državnim potporama po hitnome postupku. Tekst Konacnog prijedloga Zakona o državnim potporama, s obrazloženjem, glasi:

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

I. OPCE ODREDBE

Predmet Zakona

Clanak 1.

(1) Ovim se Zakonom ureduju opci uvjeti i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora u svrhu provedbe međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske koja proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002, 1/2005 i 7/2005).

(2) Predmet ovoga Zakona nisu državne potpore poljoprivredi i ribarstvu.

Subjekti primjene

Clanak 2.

(1) Davatelji državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, te svaka pravna osoba koja dodjeljuje ili upravlja državnim potporama u smislu ovoga Zakona.

(2) Korisnici državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu pravne i fizičke osobe koje, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluju u prometu roba i usluga, a koriste neki od oblika državne potpore.

II. DRŽAVNE POTPORE

Pojam državnih potpora

Clanak 3.

(1) Državne potpore, u smislu ovoga Zakona, svi su stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz članka 1. ovog Zakona.

(2) Programom državne potpore, u smislu ovog Zakona, smatra se akt temeljem kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne potpore dodjeljuju pojedinačne državne potpore i akt temeljem kojeg se državna potpora koja unaprijed nije vezana uz poseban projekt dodjeljuje jednom ili više korisnika državne potpore na neodređeno vrijeme i/ili u neodređenom iznosu.

(3) Pojedinačnom državnim potporom iz stavka 1. ovog članka, u smislu ovog Zakona, smatra se državna potpora koja nije dodijeljena temeljem programa državne potpore i državna potpora dodijeljena temeljem programa državne potpore uz obvezu dodatnog odobravanja.

Opća zabrana i izuzeca od opće zabrane

Clanak 4.

(1) Osim ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, smatra se da nisu sukladne ovom Zakonu državne potpore koje, bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz članka 1. ovog Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, a uz uvjet prethodnog odobrenja iz clanka 13. ovog Zakona, smatraju se sukladnima ovome Zakonu državne potpore za ublažavanje ili otklanjanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama, izvanrednim ili ratnim okolnostima.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga clanka, a uz uvjet prethodnog odobrenja iz clanka 13. ovog Zakona te ako ne utjecu na ispunjenje medunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz clanka 1. ovog Zakona, sukladnima ovome Zakonu mogu se ocijeniti sljedece državne potpore:

a) državne potpore koje poticu gospodarski razvoj podrucja s neuobicajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti,

b) državne potpore namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine,

c) državne potpore namijenjene provedbi znacajnih medunarodnih projekata ili otklanjanju ozbiljnih poteškoca u gospodarstvu,

d) državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih podrucja,

e) državne potpore pravnim i fizickim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od opcega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaca, uz uvjet da državne potpore predstavljaju isključivo naknadu za obavljanje i provedbu tih zadaca.

(4) Vlada Republike Hrvatske propisuje sadržaj, postupak i bitne elemente za ocjenu sukladnosti ovome Zakonu državnih potpora iz stavka 3. ovoga clanka.

Nadležnost Agencije

Clanak 5.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) odobrava i nadzire provedbu državnih potpora te nalaže povrat državnih potpora koje su dane ili korištene protivno propisima.

Djelokrug Agencije u odnosu na državne potpore

Clanak 6.

(1) Agencija obavlja sljedece poslove:

a) razmatra i ocjenjuje prijedloge državnih potpora te programe državnih potpora u okviru godišnjih i višegodišnjih planova odobravanja državnih potpora,

b) nadzire provedbu i ucinke dodijeljenih državnih potpora te nalaže povrat državnih potpora koje su dane ili korištene protivno propisima,

c) prikuplja, obraduje i evidentira podatke o državnim potporama,

d) prikuplja podatke o korištenju i ucincima dodijeljenih državnih potpora,

e) vodi evidenciju o državnim potporama,

f) suraduje s tijelom nadležnim za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu prilikom pripreme godišnjeg izvješća o državnim potporama,

g) suraduje s tijelima nadležnima za pripremu proračuna, sukladno posebnom zakonu, države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave prilikom pripreme proračuna,

h) podnosi godišnje izvješće o državnim potporama Hrvatskom saboru,

i) suraduje s međunarodnim tijelima, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske,

j) sudjeluje u pripremi nacрта prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na državne potpore, te daje poticaje i prijedloge za unapređenje sustava državnih potpora,

k) obavlja ostale poslove vezane uz provedbu ovoga Zakona.

(2) Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga clanka Agencija ima javne ovlasti i suraduje s tijelima koja u Republici Hrvatskoj nadziru financijsko poslovanje vezano za državne potpore.

(3) Za potrebe obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga clanka Agencija može osnivati stručna i savjetodavna tijela.

(4) Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga clanka Agencija primjenjuje na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o državnim potporama koja proizlaze iz clanka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica.

III. POSTUPAK ODOBRAVANJA, NADZORA PROVEDBE I POVRATA DRŽAVNIH POTPORA

Clanak 7.

Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, na postupak odobravanja državnih potpora, nadzora provedbe državne potpore, odnosno povrata državne potpore koja je dodijeljena protivno propisima, podredno se primjenjuju odredbe Zakona o proračunu i Zakona o općem upravnom postupku, osim clanka 266. Zakona o općem upravnom postupku.

Clanak 8.

Protiv akata Agencije kojim se okončavaju postupci iz clanka 7. ovoga Zakona, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Dostava podataka i isprava

Clanak 9.

(1) Agencija je ovlaštena u svrhu postupka odobravanja državne potpore od davatelja državne potpore i/ili korisnika državne potpore pisanim aktom zahtijevati sve podatke i isprave koje smatra potrebnima za provedbu toga postupka.

(2) Davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore dužni su pisanim putem u roku kojeg odredi Agencija, a koji ne može biti kraci od 8 dana niti dulji od 30 dana, dostaviti Agenciji sve tražene podatke i isprave iz stavka 1. ovoga clanka.

(3) Ako i nakon ponovljenog zahtjeva iz stavka 1. ovoga clanka davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave, smatra se da je davatelj državne potpore povukao prijedlog za odobravanje državne potpore i o tome Agencija donosi zaključak.

(4) Ako i nakon ponovljenog zahtjeva iz stavka 1. ovog clanka davatelj državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave uz pisano obrazloženje u kojem smatra da je prijedlog za odobravanje državne potpore potpun buduci traženi podaci i isprave ne postoje ili su već dostavljene Agenciji, Agencija postupa u roku iz stavka 1. clanka 13. ovog Zakona koji zapocinje danom primitka ovog obrazloženja.

Prethodno obvezujuće mišljenje Agencije

Clanak 10.

(1) Ministarstva i druga tijela državne uprave, prije upucivanja prijedloga zakona koji sadrže državne potpore Vladi Republike Hrvatske, dužna su dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na prethodno obvezujuće mišljenje.

(2) Mišljenje Agencije iz stavka 1. ovoga clanka, dostavlja se Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru zajedno s prijedlogom zakona koji sadrži prijedlog državne potpore.

(3) Prijedlozi akata iz stavka 1. ovoga clanka, koji se dostave u postupak Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru bez pozitivnog mišljenja Agencije iz stavka 1. ovog clanka, vraćaju se predlagatelju na doradu.

(4) Prijedlozi akata iz stavka 1. ovoga clanka koji sadrže prijedlog državne potpore ne mogu se donijeti bez pozitivnog mišljenja Agencije iz stavka 1. ovog clanka.

(5) Prethodno obvezujuće mišljenje iz stavka 1. ovog clanka Agencija donosi u roku 30 dana od dana primitka prijedloga akta iz stavka 1. ovog clanka. Ako Agencija u ovome roku ne donese ovo mišljenje, predmetni predlagatelj prijedloga akta predmnijeva da je Agencija donijela pozitivno mišljenje te obavještava Agenciju o istome. Predlagatelj akta može dostaviti prijedlog akta u postupak Vladi Republike Hrvatske zajedno s predmetnom obavijesti ako u roku 15 radnih dana od dostave navedene obavijesti Agenciji Agencija ne donese ovo mišljenje.

Prethodno odobrenje Agencije

Clanak 11.

(1) Ministarstva i druga tijela državne uprave, prije upucivanja prijedloga akata, osim prijedloga akata iz clanka 10. ovog Zakona, koji sadrže državne potpore na usvajanje Vladi Republike Hrvatske, dužna su dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje.

(2) Odobrenje Agencije iz stavka 1. ovoga clanka, dostavlja se Vladi Republike Hrvatske zajedno s prijedlogom akta koji sadrži prijedlog državne potpore.

(3) Prijedlozi akata iz stavka 1. ovoga clanka, koji se dostave u postupak Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru bez odobrenja Agencije, vraćaju se predlagatelju na doradu.

(4) Prijedlozi akata iz stavka 1. ovoga clanka koji sadrže prijedlog državne potpore ne mogu se donijeti bez odobrenja Agencije.

Clanak 12.

(1) Ministarstva i druga tijela državne uprave, tijela podrucne (regionalne) i lokalne samouprave te pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju državnim potporama u smislu ovoga Zakona prije donošenja akata iz svoje nadležnosti kojima se dodjeljuju državne potpore, dužna su dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje.

(2) Akt iz stavka 1. ovoga clanka kojime se dodjeljuje državna potpora ne može se donijeti bez odobrenja Agencije.

Postupak odobravanja

Clanak 13.

(1) Odobrenje Agencije iz clanaka 11. ili 12. ovoga Zakona Agencija donosi najkasnije u roku od 90 dana od dana primitka potpunog prijedloga za odobravanje državne potpore.

(2) Agencija donosi odobrenje iz stavka 1. ovog clanka ako utvrdi da je prijedlog državne potpore potpuno sukladan odredbama ovoga Zakona. Ako Agencija utvrdi da prijedlog državne potpore nije sukladan odredbama ovoga Zakona, Agencija odbija davanje odobrenja u roku iz stavka 1. ovog clanka.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovog clanka Agencija može donijeti uz navodenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore.

(4) Ako utvrdi da se prijedlog akta kojim se namjerava dodijeliti potpora ne odnosi na potporu koja se u smislu ovoga Zakona smatra državnom potporom, Agencija donosi rješenje kojim se to utvrđuje.

(5) Ako Agencija u roku iz stavka 1. ovog clanka ne donese odluku iz stavaka 2, 3. ili 4. ovog clanka ili ne donese zaključak iz stavka 3. clanka 9. ovog Zakona, predmetni davatelj državne potpore predmnijeva da je Agencija odobrila prijedlog državne potpore te obavještava Agenciju o istome. Davatelj državne potpore može dodijeliti predmetnu državnu potporu ako u roku 15 radnih dana od dostave navedene obavijesti Agenciji Agencija ne donese odluku iz stavaka 2, 3. ili 4. ovog clanka ili ne donese zaključak iz stavka 3. clanka 9. ovog Zakona.

(6) Bez odobrenja Agencije iz stavka 1. ovog clanka, državna potpora ne može se dodijeliti.

Povrat i naknadno odobrenje državne potpore

Clanak 14.

(1) Državne potpore dodijeljene bez odobrenja Agencije iz clanka 13. ovog Zakona nezakonite su. Ako se državna potpora dodijeli bez odobrenja Agencije iz clanka 13. ovog Zakona, Agencija nalaže povrat iznosa iskorištene državne potpore uvecan za iznos zakonske zatezne kamate pocevši od dana pocetka korištenja državne potpore.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog clanka Agencija može, u posebno opravdanom slucaju, donijeti naknadno odobrenje državne potpore, ako utvrdi da je predmetna državna potpora sukladna propisima o državnim potporama. Naknadno odobrenje Agencija može donijeti uz navodenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore.

Nadzor provedbe i povrat državne potpore

Clanak 15.

(1) Nadzor provedbe odobrene državne potpore Agencija obavlja po službenoj dužnosti ili na prijedlog korisnika državne potpore, davatelja državne potpore te pravne ili fizicke osobe koja ima pravni interes.

(2) Ako Agencija pri obavljanju nadzora provedbe odobrene državne potpore iz clanka 6. stavka 1. tocke b) ovoga Zakona utvrdi nepravilnosti, Agencija donosi rješenje kojim se davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore određuje rok od najdulje 3 mjeseca za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(3) Ako davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore u roku iz stavka 2. ovoga clanka ne otkloni nepravilnosti, Agencija nalaže davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore povrat iznosa dodijeljene državne potpore u dijelu u kojem je utvrđena nepravilnost, uvecan za iznos zakonskih zateznih kamata koje teku od dana koji je utvrđen kao dan na koji je nepravilnost zapocela.

Clanak 16.

(1) Ako Agencija utvrdi da određeni odobreni program državne potpore više nije sukladan međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske iz clanka 1. ovog Zakona, Agencija predlaže nadležnom davatelju državne potpore izmjene i dopune, odnosno ukidanje programa.

(2) Nadležni davatelj državne potpore dužan je u roku 90 dana od primitka prijedloga izmjena i dopuna, odnosno ukidanja programa iz stavka 1. ovog clanka pokrenuti postupak donošenja izmjena i dopuna, odnosno ukidanja predmetnog programa i o tome izvijestiti Agenciju.

(3) Ako nadležni davatelj državne potpore ne pokrene postupak u roku iz stavka 2. ovog clanka, Agencija pisanim aktom izvještava davatelja državne potpore o pokretanju obnove postupka odobravanja programa državne potpore prema clanku 13. ovog Zakona.

Podaci i evidencije o državnim potporama

Clanak 17.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja propisuje oblik i sadržaj te način prikupljanja podataka i vodenja evidencija o državnim potporama.

Objavljivanje

Clanak 18.

Akti Agencije iz clanaka 10, 11, 12, 13, 14. i 15. ovog Zakona te presude nadležnog suda temeljem tih akata objavljuju se u «Narodnim novinama».

Tajnost podataka

Clanak 19.

(1) Predsjednik i članovi Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, članovi stručnih i savjetodavnih tijela, te zaposlenici Agencije dužni su čuvati službenu ili poslovnu tajnu, bez obzira na način na koji su je doznali, a obveza čuvanja te službene ili poslovne tajne traje i nakon prestanka dužnosti, odnosno rada u Agenciji.

(2) Pod službenom ili poslovnom tajnom iz stavka 1. ovoga clanka, razumijevaju se posebno:

a) sve ono što je kao službena tajna određeno Zakonom ili drugim propisom,

b) sve ono što je kao službena tajna ili poslovna tajna određeno općim aktom korisnika državne potpore i kao takvo označeno u prijedlogu za odobravanje državne potpore,

c) sve ono što su korisnici državne potpore opravdano posebno označili kao poslovnu, odnosno službenu tajnu sukladno posebnim propisima,

d) sva dokumentacija zaprimljena od Europske komisije i drugih tijela Europskih zajednica.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka, neće se smatrati službenom tajnom podaci i dokumenti koji su na bilo koji način bili javno dostupni, odnosno koji se javno objavljuju na temelju posebnih propisa, ili odluka tijela upravljanja, te vodenja poslova korisnika državne potpore.

Godišnja izvješća

Članak 20.

(1) Agencija do 30. lipnja tekuće godine podnosi na usvajanje Hrvatskom saboru godišnje izvješće o državnim potporama za prethodnu godinu.

(2) Nadležno ministarstvo i ovlaštene pravne osobe dužne su surađivati s Agencijom prilikom izrade godišnjeg izvješća o državnim potporama u poljoprivredi i ribarstvu.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Obvezuje se Agencija da utvrdi popis važećih programa državnih potpora i drugih akata kojima su odobrene ili dane državne potpore do stupanja na snagu Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 47/2003 i 60/2004) i najkasnije do 1. siječnja 2006. podnese Vladi Republike Hrvatske prijedlog zaključaka o uskladivanju važećih programa državnih potpora i drugih akata kojima su odobrene ili dane državne potpore s odredbama ovoga Zakona.

Članak 22.

Agencija donosi izmjene i dopune Statuta i drugih općih akata Agencije u svrhu uskladivanja s odredbama ovog Zakona u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 23.

Propis iz članka 4. stavka 4. ovog Zakona Vlada Republike Hrvatske donosi u roku 3 mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 24.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnim potporama (Narodne novine, broj 47./2003. i 60./2004.).

(2) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 47./2003. i 60./2004.) važiti će i primjenjivati će se i nakon prestanka važenja navedenog zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(3) Postupci vezani uz državne potpore pokrenuti u Agenciji do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti će se na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 25.

Sredstva za rad Agencije sukladno odredbama ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženim člankom izravno se povezuje sustav državnih potpora ureden ovim Zakonom s međunarodnim obvezama Republike Hrvatske iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002 i 1/2005).

Uz članak 2.

Ovim člankom definiraju se subjekti primjene Zakona o državnim potporama, te se navodi tko su davatelji a tko korisnici državne potpore u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Ovim člankom definira se pojam državnih potpora te se uskladuju definicije programa državnih potpora (odnosno shema državnih potpora prema izricaju pravne stecevine Europske zajednice) i pojedinačnih potpora s definicijama iz pravne stecevine Europske zajednice (Uredba 659/99). Naime, Uredbom 659/99 programom (shemom) državne potpore smatra se svaki akt temeljem kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne potpore dodjeljuju pojedinačne državne potpore i akt temeljem kojeg se državna potpora koja unaprijed nije vezana uz poseban projekt dodjeljuje jednom ili više korisnika državne potpore na neodređeno vrijeme i/ili u neodređenom iznosu, dok se pojedinačnom državnom potporom smatra državna potpora koja nije dodijeljena temeljem programa državne potpore i državna potpora dodijeljena temeljem programa državne potpore uz obvezu posebnog odobravanja. Program državne potpore dakle u pravilu predstavlja opći program temeljem kojega se dodjeljuju pojedinačne državne potpore pojedinim korisnicima državne potpore.

Uz članak 4.

Ovim člankom uskladuju se definicije opće zabrane i izuzeca od opće zabrane s pravnom stecevinom Europske zajednice prema prijedlozima Europske komisije.

Slijedom navedenog, članak 4. glasi:

"(1) Osim ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, smatra se da nisu sukladne ovom Zakonu državne potpore koje, bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz članka 1. ovog Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a uz uvjet prethodnog odobrenja iz članka 13. ovog Zakona, smatraju se sukladnima ovome Zakonu državne potpore za ublažavanje ili otklanjanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama, izvanrednim ili ratnim okolnostima.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a uz uvjet prethodnog odobrenja iz članka 13. ovog Zakona te ako ne utjecu na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz članka 1. ovog Zakona, sukladnima ovome Zakonu mogu se ocijeniti sljedeće državne potpore:

a) državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti,

b) državne potpore namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine,

c) državne potpore namijenjene provedbi značajnih međunarodnih projekata ili otklanjanju ozbiljnih poteškoća u gospodarstvu,

d) državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja,

e) državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadata, uz uvjet da državne potpore predstavljaju isključivo naknadu za obavljanje i provedbu tih zadata.

(4) Vlada Republike Hrvatske propisuje sadržaj, postupak i bitne elemente za ocjenu sukladnosti ovome Zakonu državnih potpora iz stavka 3. ovoga članka.

Uz članak 5.

Ovim člankom definirana je nadležnost Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

Uz članak 6.

Ovim člankom utvrđuje se djelokrug Agencije u odnosu na državne potpore te se nomotehnički uskladuju pojmovi, nadležnosti, uvođenje odredaba o mogućnosti osnivanja stručnih i savjetodavnih tijela, te primjena pravila temeljem članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 14/2001, 14/2002 i 1/2005), prema prijedlozima Europske komisije.

Uz članke 7. i 8.

Ovi članci definiraju postupak odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora.

Uz članak 9.

Ovim člankom uređuje se pitanje dostave podataka i isprava Agenciji. Naime, vezano za dostavu podataka i isprava Agencija je ovlaštena u svrhu postupka odobravanja državne potpore od davatelja državne potpore i/ili korisnika državne potpore pisanim aktom zahtijevati sve podatke i isprave koje smatra potrebnima za provedbu toga postupka. Davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore dužni su pisanim putem u roku kojeg odredi Agencija, a koji ne može biti kraci od 8 dana niti dulji od 30 dana, dostaviti Agenciji sve tražene podatke i isprave iz stavka 1. ovoga članka. Ako i nakon ponovljenog zahtjeva davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave, smatra se da je davatelj državne potpore povukao prijedlog za odobravanje državne potpore i o tome Agencija donosi zaključak. Međutim, ako i nakon ponovljenog zahtjeva davatelj državne potpore ne dostavi tražene podatke i isprave uz pisano obrazloženje u kojem smatra da je prijedlog za odobravanje državne potpore potpun budući traženi podaci i isprave ne postoje ili su već dostavljene Agenciji, Agencija postupa u roku iz stavka 1. članka 13. ovog Zakona koji započinje danom primitka ovog obrazloženja.

Uz članak 10.

Ovim člankom uvodi se davanje prethodnog mišljenja na zakonske prijedloge u postupku pred Vladom Republike Hrvatske i Hrvatskim saborom. Naime, ako je u zakonskom prijedlogu sadržan prijedlog državne potpore u postupku pred Vladom Republike Hrvatske tada AZTN sudjeluje u postupku davanjem prethodnog mišljenja. Ovo se mišljenje dostavlja Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru uz zakonski prijedlog, te se prijedlog bez ovoga mišljenja vraća na doradu.

Uz članke 11., 12., 13., 14. i 15.

Ovim člancima uvodi se učinkovitiji postupak dostave, odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora pred AZTN-om. Slijedom navedenoga, ako je prijedlog državne potpore u postupku pred Vladom Republike Hrvatske ili je prijedlog državne potpore u postupku pred drugim državnim i ostalim tijelima, tada AZTN sudjeluje u postupku davanjem obveznog prethodnog odobrenja. Ostale odredbe predstavljaju usklađivanje s navedenim ciljem. Nepodnošenje prijedloga akta koji sadrži odredbe o djeljivi državne potpore na odobrenje, odnosno donošenje akta koji sadrži odredbe o državnim potporama bez odobrenja AZTN-a dovodi do nezakonitosti. Predlaže se da AZTN u tom slučaju naređuje povrat sredstava ako su iskorištena temeljem takvih nepostojecih odredaba.

Dakako, ostavlja se mogućnost konvalidacije predmetnih odredaba naknadnim odobrenjem AZTN-a.

Uz članak 11.

Ovim člankom, vezano za prethodno odobrenje Agencije u postupku pred Vladom Republike Hrvatske, propisuje se, da su ministarstva i druga tijela državne uprave, prije upućivanja prijedloga koji sadrže državne potpore Vladi Republike Hrvatske, osim zakonskih prijedloga, dužna dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje. Odobrenje Agencije dostavlja se Vladi Republike Hrvatske zajedno s prijedlogom koji sadrži prijedlog državne potpore. Prijedlozi akata kojima se dodjeljuje državna potpora ne mogu se donijeti bez odobrenja Agencije te se oni koji se dostave u postupak Vladi Republike Hrvatske bez odobrenja Agencije, vraćaju predlagatelju na doradu.

Uz članak 12.

Ovim člankom, vezano za prethodno odobrenje Agencije u postupku pred svim ostalim tijelima javne vlasti, propisuje se da su ministarstva i druga tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) i lokalne samouprave te pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju državnim potporama u smislu ovoga Zakona, prije donošenja akata iz svoje nadležnosti kojima se dodjeljuju državne potpore, dužna dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje. Dakako, predmetni akti kojima se dodjeljuje državna potpora ne mogu se donijeti bez navedenog odobrenja Agencije.

Uz članak 13.

Ovim člankom, vezano za postupak odobravanja, propisuje se da Agencija odobrenje donosi najkasnije u roku od 90 dana od dana primitka potpunog prijedloga za odobravanje državne potpore ako utvrdi da je prijedlog državne potpore potpuno sukladan odredbama ovoga Zakona. Ako Agencija utvrdi da prijedlog državne potpore nije sukladan odredbama ovoga Zakona, Agencija odbija davanje odobrenja u roku 90 dana. Odobrenje Agencija može donijeti uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore. Ako utvrdi da se prijedlog akta kojim se namjerava dodijeliti potpora ne odnosi na potporu koja se smatra državnim potporom, Agencija donosi rješenje kojim se to utvrđuje. Smatra se da je Agencija odobrila predmetnu državnu potporu ako Agencija u roku 90 dana ne odobri prijedlog državne potpore, ne odbije prijedlog državne potpore, ne utvrdi da nije riječ o državnoj potpori ili ne donese zaključak iz stavka 3. članka 9. ovog Zakona.

Uz članak 14.

Ovim člankom, vezano za povrat i naknadno odobrenje državne potpore dodijeljene bez odobrenja Agencije, propisuje se da su takve državne potpore nezakonite. Ako se državna potpora dodijeli bez odobrenja Agencije, Agencija nalaže povrat iznosa iskorištene državne potpore uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počevši od dana početka korištenja državne potpore. Iznimno od ovog pravila Agencija može, u posebno opravdanom slučaju, donijeti naknadno odobrenje državne potpore, ako utvrdi da je predmetna državna potpora sukladna propisima o državnim potporama. Dakako, naknadno odobrenje Agencija može donijeti uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore.

Uz članak 15.

Ovim člankom, vezano za nadzor provedbe i povrat državne potpore, propisuje se da nadzor provedbe odobrene državne potpore obavlja Agencija po službenoj dužnosti ili na prijedlog korisnika državne potpore, davatelja državne potpore te pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes. Ako Agencija pri obavljanju nadzora provedbe odobrene državne potpore utvrdi nepravilnosti, Agencija donosi rješenje kojim se davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore određuje rok od najdulje 3 mjeseca za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Ako davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore u roku iz stavka 2. ovoga članka ne otkloni nepravilnosti, Agencija nalaže davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore povrat iznosa dodijeljene državne potpore u dijelu u kojem je utvrđena nepravilnost, uvećan za iznos zakonskih zateznih kamata koje teku od dana koji je utvrđen kao dan na koji je nepravilnost započela.

Uz članak 16.

Ovim člankom, sustav državnih potpora uskladuje s odredbama o tzv. primjerenim mjerama iz pravne stečevine Europske zajednice (Uredba 659/99). Naime, ako Agencija utvrdi da određeni odobreni program državne potpore više nije sukladan međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, Agencija predlaže nadležnom davatelju državne potpore izmjene i dopune, odnosno ukidanje programa. Nadležni davatelj državne potpore dužan je u roku od 90 dana od primitka prijedloga izmjena i dopuna, odnosno ukidanja programa pokrenuti postupak donošenja izmjena i dopuna, odnosno ukidanja predmetnog programa i o tome izvijestiti Agenciju. Ako nadležni davatelj državne potpore ne pokrene postupak u roku 90 dana, Agencija pisanim aktom izvještava davatelja državne potpore o pokretanju obnove postupka odobravanja programa državne potpore.

Uz članak 17.

Ovim člankom definira se djelokrug rada Vijeca za zaštitu tržišnog natjecanja.

Uz članak 18.

Ovaj članak definira obvezu objavljivanja u «Narodnim novinama» svih akata kojima AZTN odobrava i nadzire provedbu državnih potpora, te nalaže povrat nezakonito dodijeljenih državnih potpora kao i presuda nadležnog suda o istima, sve u svrhu transparentnosti sustava državnih potpora.

Uz članak 19.

Ovaj članak definira pojam "službene tajne" sukladno zahtjevima Europske komisije.

Uz članak 20.

Ovim člankom navodi se rok u kojem je AZTN dužna podnijeti godišnje izvješće Hrvatskome saboru, prema prijedlogu Europske komisije u svrhu usklađivanja s rokovima Europske komisije.

Uz članak 21.

Ovim člankom, nomotehnicki se uskladuju važeće neispunjene obveze Agencije da u roku godinu dana od stupanja na snagu važećeg Zakona o državnim potporama utvrdi popis važećih programa državnih potpora i drugih akata kojima su odobrene ili dane državne potpore te se predlaže da Agencija utvrdi popis važećih programa državnih potpora i drugih akata kojima su odobrene ili dane državne potpore do stupanja na snagu važećeg Zakona o državnim potporama i najkasnije do 1. siječnja 2006. podnese Vladi Republike Hrvatske prijedlog zaključaka radi njihova usklađivanja s odredbama ovoga Zakona, sukladno obvezi Republike Hrvatske iz članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Uz članke 22., 23., 24., 25. i 26.

Prijelaznim i završnim odredbama navedenih članaka uređuje se da (članak 22.) Agencija u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladi Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona i da (članak 23.) Vlada Republike Hrvatske donese novi propis (Uredbu o državnim potporama) uskladen s odredbama ovoga Zakona u roku 3 mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona. Nadalje, utvrđuje se (članak 24.) prestanak važenja dosadašnjeg Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 47./2003. i 60./2004.), privremena primjena podzakonskih propisa do donošenja novih i primjena propisa na postupke vezane uz državne potpore pokrenute u Agenciji do stupanja na snagu ovoga Zakona, te osiguranje (članak 25.) sredstava za rad Agencije sukladno odredbama ovoga Zakona u državnom proračunu. Konacno, uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona (članak 26.).

DODATAK 1. CLANAK 70. SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKIH ZAJEDNICA I NJIHOVIH DRŽAVA CLANICA

CLANAK 70.

Tržišno natjecanje i ostale gospodarske odredbe

1. Sljedeće je nespojivo s ispravnom primjenom Sporazuma u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Hrvatske:
  - (i) svi sporazumi između poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i uskladene prakse između poduzetnika, čiji je cilj ili učinak sprecavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnoga natjecanja;
  - (ii) zlouporaba vladajućega položaja jednog ili više poduzetnika na teritoriju Zajednice ili Hrvatske u cjelini, ili u njihovim značajnim dijelovima;
  - (iii) svaka državna potpora koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili nekim proizvodima.
2. Svako postupanje suprotno ovomu članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Zajednici, posebice članka 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.
3. Stranke će osigurati da operativno neovisnomu javnomu tijelu budu povjerene ovlasti nužne za potpunu primjenu stavka 1. (i) i (ii) ovoga članka glede privatnih i javnih poduzetnika i poduzetnika kojima su dodijeljena posebna prava.
4. Hrvatska će osnovati operativno neovisno tijelo kojemu će povjeriti ovlasti nužne za potpunu primjenu stavka 1. (iii) ovoga članka u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Sporazuma. To će tijelo, inter alia, biti ovlašteno odobravati programe državne potpore i pojedinačne potpore u skladu sa stavkom 2. ovoga članka i naređivati povrat državne potpore koja je nezakonito dodijeljena.
5. Svaka će stranka osigurati transparentnost na području državnih potpora, tako što će, inter alia, drugoj stranci dostavljati redoviti godišnji izvještaj ili drugi odgovarajući dokument, slijedeći metodologiju i prikaz koji je sadržan u pregledu državnih potpora Zajednice. Na zahtjev jedne od stranaka druga će stranka osigurati informacije o određenim pojedinačnim slučajevima javne potpore.
6. Hrvatska će izraditi sveobuhvatan popis programa potpore koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stavka 4. i takve će programe pomoći uskladiti s kriterijima iz stavka 2. ovoga članka u razdoblju ne dužem od četiri godine od stupanja na snagu ovoga Sporazuma.
7. (a) Radi primjene odredaba stavka 1. (iii) stranke prihvaćaju da će se prve četiri godine nakon stupanja na snagu ovoga Sporazuma svaka državna potpora koju dodjeljuje Hrvatska ocjenjivati, uzimajući u obzir činjenicu da se Hrvatska smatra područjem koje je istovjetno područjima Zajednice koja su opisana u članku 87. (3) (a) Ugovora o osnivanju Europske zajednice.

(b) Unutar tri godine od stupanja na snagu ovoga Sporazuma Hrvatska će Komisiji Europskih zajednica dostaviti svoje iznose BDP po glavi stanovnika koji su usklađeni na razini NUTS-a II. Tijelo iz stavka 4. i Komisija Europskih zajednica potom će zajedno ocijeniti podobnost hrvatskih regija i na temelju toga maksimalni iznos potpora kako bi se izradila karta regionalnih potpora na osnovi odgovarajućih smjernica Zajednice.

8. Glede proizvoda iz poglavlja II, glave II:

- stavak 1. (iii) neće se primjenjivati;
- svako postupanje suprotno stavku 1. (i) ocjenjivat će se prema kriterijima koje je utvrdila Zajednica na temelju članaka 36. i 37. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i posebnih instrumenata Zajednice koji su usvojeni na toj osnovi.

9. Ako jedna od stranaka smatra da je određeno postupanje nespojivo s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, može poduzeti odgovarajuće mjere nakon konzultacija unutar Privremenog odbora ili trideset radnih dana nakon što se obratila za konzultacije.

Ništa iz ovoga članka nije u suprotnosti i ne može na bilo koji način utjecati na protudampinške ili kompenzacijske mjere koje bilo koja stranka poduzima u skladu s odgovarajućim člancima Općega sporazuma o carinama i trgovini 1994 i Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije o subvencijama i kompenzacijskim mjerama, ili s odgovarajućim domaćim zakonodavstvom.

DODATAK 2.**CLANCI 86. I 87. UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE ZAJEDNICE
(UGOVOR O EUROPSKOJ ZAJEDNICI, NESLUŽBENI PRIJEVOD,
MINISTARSTVO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE)**

Clanak 86.

1. U slučaju javnih poduzeca i poduzeca kojima države-clanice daju posebna ili ekskluzivna prava, države-clanice ne smiju donositi niti ostaviti na snazi mjere koje su u suprotnosti s pravilima sadržanim u ovom Ugovoru, osobito s pravilima utvrđenim u clancima 12. i 81. do 89.
2. Poduzeca kojima je povjereno vodenje službi od općeg gospodarskog interesa, ili službi koje su po svojoj prirodi monopoli koji stvaraju prihod, podliježu pravilima sadržanim u ovom Ugovoru, osobito pravilima o tržišnom natjecanju, u mjeri u kojoj primjena takvih pravila ne sprečava obavljanje, *de jure* ili *de facto*, posebnih zadataka koje su im dodijeljene. Razvoj trgovine ne smije biti ometan u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno interesima Zajednice.
3. Komisija je dužna osigurati primjenu odredbi ovog članka i, po potrebi, uputiti odgovarajuće direktive ili odluke državama-clanicama.

Clanak 87.

1. Osim ako nije ovim Ugovorom drugacije utvrđeno, svaka potpora koju daje država-clanica, ili koja je dana putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određena poduzeca ili proizvodnju određenih roba, nespojiva je sa zajedničkim tržištem utoliko što utječe na trgovinu između država-clanica.
2. Sljedeće potpore u skladu su sa zajedničkim tržištem:
  - (a) potpora socijalne prirode koja se daje pojedinim potrošačima, pod uvjetom da je bez diskriminacije u pogledu porijekla tih proizvoda;
  - (b) potpora za popravak štete počinjene prirodnim nepogodama ili izvanrednim događajima;
  - (c) potpora namijenjena gospodarstvu određenih područja Savezne Republike Njemačke na koje je utjecala podjela Njemačke, u mjeri u kojoj je ta potpora potrebna za kompenziranje gospodarskih slabosti uzrokovanih podjelom.
3. Sljedeće se potpore mogu smatrati spojivim sa zajedničkim tržištem:
  - (a) potpora za promicanje gospodarskog razvoja na područjima na kojima je životni standard nenormalno loš, ili na kojima postoji velika nezaposlenost;
  - (b) potpora za promicanje izvršenja važnog projekta od zajedničkog europskog interesa ili za rješavanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države-clanice;
  - (c) potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, ako takva potpora ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu;

- (d) potpora za promicanje kulture i ocuvanje baštine, ako takva potpora ne utjece na trgovinske uvjete i tržišno natjecanje u Zajednici u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajednickom interesu;
- (e) ostale takve kategorije potpora koje Vijece utvrdi u svojoj odluci, izglasanoj kvalificiranom vecinom na prijedlog Komisije.